

G.OTSA NIM. TALLINNA MUUSIKAKOOL

Kutseõpe põhikoolis ja gümnaasiumis

**Klahvpillide eriala
ÕPPEKAVA**

Tallinn, 2008

Õppeasutus: G. Otsa nim. Tallinna Muusikakool
Õppeasutuse kood: 70003968

ÕPPEKAVA REGISTREERIMISLEHT

Õppekavarühm **Muusika ja esituskunstim**

Õppekava **Klahvpilide eriala**
keyboard instruments

Õppekeel: eesti keel

Kutseõppe liik	X	kutseõppe põhikoolis ja gümnaasiumis
		põhihariduse nõudeta kutseõpe
		kutseõppe põhihariduse baasil
		kutsekeskharidusõpe
		kutseõppe keskhariduse baasil
Maht õppenädalates (õn)	15 õn	
Õppekava koostamise alus : kutsestandardid: „ Instrumentalist III“,		
Nõuded õpingute alustamiseks		
Põhi- või üldkeskhariduse omandamine. Pillimängu oskus algtasemel, muusikaline kuulmine		
Õppekava struktuur		
Põhiõpingute moodulid: Klaveri/ klavessiini/oreli eriala ,sh esinemispraktika ja eksam– 9 õn, Ansamblimäng -1 õn, Solfedžo – 5 õn		
Nõuded õpingute lõpetamiseks		
Lõpetamisel sooritab õpilane eksamid erialas ja solfedžos.Lõpueksami edukas sooritamine annab eelise sisse astumisel tasemeõppesse.		
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid		
Tõend kutseõppe läbimise kohta põhikoolis või gümnaasiumis ja kanne põhikooli või gümnaasiumi lõputunnistusele.		

Õppekava vastab sisuliselt ja vormistuslikult esitatud nõuetele200....a.

/ees- ja perenimi, allkiri/, REKK kutsehariduse osakonna peaspetsialist

Kool: G. Otsa nim. Tallinna Muusikakool
Õppeasutuse kood: 70003968

Aadress: Vabaduse v. 4, Tallinn 10146
Telefon/Faks: 6- 44-36-26, faks: 6-44-64-50
E-post: otsakool@otsakool.edu.ee

Valdkond **Muusika ja esituskunstid**

Õppekava nimetus **klahvpillide eriala kutseõpe põhikoolis ja gümnaasiumis**
keyboard instruments pre -vocation training in basic- and
secondary school

Õppeaeg: 3 aastat

Tase sisseastumisel: põhi- või üldkeskhariduse omandamine

Tase lõpetamisel: sisseastumistase õpingute jätkamiseks keskastme muusikakoolis või rakenduskõrgkoolis

Õppekava ajaline maht (õppenädalates): 15 õ.-n.

Õppekeel: eesti

Õppevorm: päevane

Kinnitan : direktor Aarne Saluveer

Käskkirja nr. 12 - ü, 08.04.2008.a. pitsat

Kooli õppenõukogu kooskõlastus

Protokolli nr.4, 02.04.2008.a.

Kooli nõukogu kooskõlastus

Protokolli nr.1, 08.04.2008.a.

Kontaktisik: Tiina Keel

Nimi, allkiri

Õppejuht/direktori asetäitja õppealal
amet

Tel. 6-44-74-51, tiina@otsakool.edu.ee

Registreeritud EHIS-es

Kuupäev

Õppekava kood

--	--	--	--	--	--	--

Sisukord

1. Õppekava
 - 1.1 eesmärk
 - 1.2. vastuvõtutingimused
 - 1.3. õppekava kestus ja struktuur
 - 1.4. hindamise põhimõtted
 - 1.5. lõpetamise kord
 - 1.6. õppebaas
 - 1.7. pedagoogiline kaader
 - 1.8. õppeainete tundide arv õppeperioodi jooksul
2. Õppekava struktuur õppeaastate lõikes
3. Moodulid
 - 3.1.klaveri eriala,
 - 3.2.klavessiini eriala,
 - 3.3.oreli eriala,
 - 3.4.ansamblimäng,
 - 3.5.solfedžo

1. ÕPPEKAVA

1.1. Eesmärk

Professionaalse muusika kutsealase eelhariduse omandamine astumiseks keskastme muusikakooli:

1. algastme muusikakooli (7 õppeaastat) lõpetajale, nn. muusikaalane jätkuõpe kuni üldhariduskooli põhi- või keskhariduse omandamiseni (7. - 9. klass, 10 – 12. klass)
2. vähese muusikalise ettevalmistusega noortele, kelle valitud eriala puudub kohaliku omavalitsuse huviala/muusikakoolis või senine ettevalmistus ei ole piisav.

1.2. Vastuvõtutingimused

Nõuded: muusikalised eeldused, füüsiliselt, vaimselt terve

Sisseastumiskatsed: erialas, solfedžos

Õpilasel on võimalik valida sisenemine kas algtasemele või baastasemele olenevalt tema muusikalistest eeldustest ja varasematest erialastest oskustest.

1.3. Õppekava kestus ja struktuur

Nominaalne õppeaeg: 3 aastat

Õppekava ajaline maht õppenädalates: 5 õn

Õppetöö maht nädalas: 5 tundi

Õppekava struktuur: algõpe (algastme muus.kooli põhiteadmised)
baasõpe (keskastme muus.kooli sisseastumiseks ettevalmistav)

Õppekava koosneb: eriala, ansambliklass, solfedžo, esinemispraktika, arvestused, eksamid, iseseisev töö (harjutamine)

1.4. Hindamise põhimõtted

Hinnantakse 5- palli süsteemis, kus hinded 3- 5 on positiivsed ja 1-2 -negatiivsed. Hindamine on hinnanguline (arvestatud/mittearvestatud) -sügissemesril lõpul ja hindeline - õppeaasta lõpul.

Õpilased võivad taotleda õpinguid individuaalgraafiku alusel tingimusel, et õppeaasta lõpuks oleksid kõik õppeained sooritatud.

1.5. Lõpetamise kord

Algtaseme lõpetamisel toimub eksam erialas ja solfedžos.

Baastaseme lõpetamisel toimub lõpueksam erialas ning solfedžos.

Kutseõppe põhikoolis ja gümnaasiumis õppekava lõpetanuteks loetakse õpilased, kes on läbinud õppekava täies mahus ning sooritanud ettenähtud eksamid, arvestused, esinemispraktikad ja lõpueksamid.

Lõpueksamite hindeid arvestatakse kutseõppeasutuse sisseastumiseksamitel eelistatud korras.

Lõpetamise dokumendid: tõend kutseõppe põhikoolis- või gümnaasiumis läbimise kohta, kanne konkreetse õpilase üldhariduskooli klassitunnistusele valikõpingute arvestusena.

Põhihariduse omandanud lõpetanu võib jätkata kutsealaseid õpinguid keskastme muusikakoolis.

Keskhariduse omandanud lõpetanu võib jätkata õpinguid keskastme muusikakoolis kutseõpe keskhariduse baasil, rakenduskõrgkoolis või kõrgkoolis muusika erialadel.

1.6. Õppebaas

Õppekava läbiviimiseks on vajalik alljärgnev õppebaas:

1. õppeklassid, fonoteek, raamatukogu
2. pillid, õppematerjalid, muusikakeskused jne.

1.7. Pedagoogiline kaader

Õppetööd juhendavad erialase kõrghariduse- ja pedagoogilise koolitusega G Otsa nim. Tallinna Muusikakooli põhiõppejõud ning praktiliste kogemustega tuntud interpreetid.

Õppekava struktuur õppeperioodi jooksul

Kutseõpe põhikoolis
ja gümnaasiumis

Kood tase

Õppeained	rühm/	TUNDIDE ARV			I õ-a				II õ-a				III õ-a			
	indiv.			kokku				kokku				kokku				kokku
	tund	AT/t	IT/t	õn /t	I sem AT	II sem AT	IT aastas		I sem AT	II sem AT	IT aastas		I sem AT	II sem AT	IT aastas	
Eriala sh LE ja esin.	ind.	210	150	9/360	35	35	50	3/120	35	35	50	3/120	35	35	50	3/120
Solfedžo	rühm	105	15	3/120	17	18	5	1/40	17	18	5	1/40	17	18	5	1/40
Ansambel/orkestrimäng	rühm	105	15	3/120	-	-	-	-	17	18	5	1/40	35	35	10	2/80
Kokku		420	180	15/600	52	53	55	4/160	69	71	60	5/200	87	88	65	6/240

Erialatundidele lisandub 50% ulatuses kontsertmeistri koormus.

MOODULID

KLAVERI ERIALA

Maht: 9 õn

AT- 6 õn,

IT- 3 õn

1. Eesmärk:

Õpetamisega taotletakse, et eelkutsuõppe lõpetanu teab ja tunneb klaverimängu põhimõtteid ning oskab esitada heliredeleid, tehnilisi harjutusi ja erinevates stiilides ja vormides klaverirepertuaari muusikakooli keskastmesse sisseastumise tingimuste tasemel.

2. Mooduli alustamise tingimused

Piiratud klaverimängu oskus

3. Õppesisu

3.1.ERIALA ALGTASE. Heliredelid - oktavis otse ja lahku, tertsis, deetsimis, sekstis otse (soov. ka tertsis ja deetsimis lahku), lühike ja murtud kolmkõla, pikk kolmkõla põhikujus lahku, pöörded otse, kromaatiline heliredel põhikujus otse ja lahku, tertsis, deetsimis, sekstis otse, lühike D7 ja >VII7, D7 ja >VII7 pikk arpedžo põhikujus otse ja lahku, akordid pedaaliga ja *staccatos*, kadents.

I õ/a 6 paari dieesidega helistikke (arvestusel 4 paari),

II õ/a 6 paari bemollidega helistikke (arvestusel 4 paari)

3.2.ERIALA BAASTASE. Heliredelid oktavis, tertsis, deetsimis otse ja lahku, sekstis otse (soov. ka lahku), lühike ja murtud kolmkõla, pikk kolmkõla põhikujus ja pööretes lahku, kromaatiline heliredel lahku, tertsis ja deetsimis otse ja lahku, sekstis otse (soov. ka lahku), lühike D7 ja >VII7, D7 ja >VII7 põhikujus lahku, pöörded otse, akordid pedaaliga ja *staccatos*, kadents.

3.3.ESINEMISPRAKTIKA. Esinemiskultuur ja lavaline käitumine. Esinemine kaasõpilastele, vanematele ja õpetajatele jõukohast varem ettevalmistatud paladega vähemalt üks kord algtasemel ja vähemalt kaks korda baastasemel

3.4. LÕPUEKSAM. Neli erineva karakteriga pala peast mängimine komisjonile.

4. Õpitulemus

Õppija algtasemel:

- on saavutanud tehnilise algtaseme,
- tunneb esinemiskultuuri,
- on omandanud põhiteadmised kõlakultuurist ja erinevate muusikastiilide interpreteerimisest,
- oskab esitada jõukohast repertuaari peast algtasemel;

Õppija baastasemel:

- on saavutanud tehnilise baastaseme keskastme muusikakooli asumiseks,
- oskab kujundada klaveri kõla ja esitada erinevates muusikastiilides ja vormides viimistletud repertuaari peast keskastmele sisseastumisnõuete tasemel,
- oskab toime tulla esinemisolukorras ja eksamil.

5. Hindamine:

algtasemel:

- arvestus talvel: tehniline osa - 4 paari dieesidega ja bemollidega helistikke, töö repertuaariga - mängida peast 2 erineva karakteriga teost,

- eksam kevadel: 4 teost — polüfoonia, suurvorm, pala, etüüd baastasemel:

- arvestus talvel: tehniline osa- 4 paari dieesidega ja bemollidega helistikke, töö repertuaariga -mängida peast 2 erineva karakteriga teost,
- eksam kevadel: 4 teost – polüfoonia, suurvorm või selle osa, pala, etüüd

Talvised hindamised on arvestuslikud. Iga õppeaasta lõpus toimub erialaeksam.

Lõpueksam: oma erialase taseme demonstreerimine vastava taseme repertuaari esitamise ja kontsertolukorras komisjonile.

KLAVESSIINI ERIALA

Maht: 9 õn

AT – 6 õn,

IT – 3 õn

1. Eesmärk:

Õpetamisega taotletakse, et eelkutsuõppe lõpetanu teab ja tunneb klavessiinimängu põhimõtteid ning oskab esitada heliredeleid, tehnilisi harjutusi ja erinevates stiilides ja vormides klavessiinirepertuaari muusikakooli keskastmesse sisseastumise tingimuste tasemel.

2. Mooduli alustamise tingimused

Klaverimängu oskus

3. Õppesisu

3.1. ERIALA ALGTASE. Klavessiinipärase klahvipuudutuse ning selleks vajaliku käehoiu omandamine. Tehnilised sõrmeharjutused ja etüüdid. Algtaseme repertuaar – valik õpilaste individuaalsetest võimetest tulenevalt.

3.2. ERIALA BAASTASE. Klavessiinimängu tähtsaima väljendusvahendi – artikulatsiooni ja barokkajastu sõrmestusega tutvumine. Tehnika arendamine harjutuste ja tehniliselt nõudlike teoste kaudu. Kasutusel olevad kogumikud: M. Boxall ”Harpichord method” ning ”Early keyboard fingerings”, M. Corrette ”Les Amusemens du Parnasse”, I. Ahlgrimm ”Manuale der Orgel und Cembalo Technik”. The Amsterdam Harpichord Tutor”.

3.3. ESINEMISPRAKTIKA. Esinemiskultuur ja lavaline käitumine. Esinemine kaasõpilastele, vanematele ja õpetajatele jõukohast varem ettevalmistatud paladega vähemalt üks kord algtasemel ja vähemalt kaks korda baastasemel

3.4. LÕPUEKSAM. 4 teost – polüfoonia, suurvorm või selle osa, pala, 1 vabalt valitud teos 20 -21. saj. muusikast. mängimine komisjonile.

4. Õpitulemus

Õppija algtasemel:

- on omandanud algteadmised klavessiinimängust,
- tunneb esinemiskultuuri,
- oskab esitada jõukohast repertuaari peast algtasemel;

Õppija baastasemel:

- on saavutanud tehnilise baastaseme keskastme muusikakooli astumiseks,
- oskab klavessiinipäraselt artikuleerida kasutades barokkajastule vastavat sõrmestust,
- oskab toime tulla esinemisolukorras ja eksamil.

5. Hindamine:

algtasemel:

- arvestus talvel: tehnilised harjutused,
- töö repertuaariga – mängida 2 erineva karakteriga teost, eksam kevadel: 2 erineva karakteriga lühipala klavessiini repertuaarist;

baastasemel:

- arvestus talvel: tehnilised harjutused,
- töö repertuaariga - mängida peast 2 erineva karakteriga teost, eksam kevadel: 4 teost – polüfoonia, suurvorm või selle osa, pala, 1 vabalt valitud teos 20 -21. saj. muusikast.

Talvised hindamised on arvestuslikud. Iga õppeaasta lõpus toimub erialaeksam.

Lõpueksam: oma erialase taseme demonstreerimine vastava taseme repertuaari esitamisega kontsertolukorras komisjonile.

ORELI ERIALA

Maht: 9 õn

AT – 6 õn

IT – 3 õn

1. Eesmärk:

Õpetamisega taotletakse, et eelkutsõppe lõpetanu teab ja tunneb orelimängu põhimõtteid ning oskab esitada tehnilisi harjutusi ja erinevates stiilides ja vormides orelirepertuaari muusikakooli keskastmesse sisseastumise tingimuste tasemel.

2. Mooduli alustamise tingimused

Mingi klavvillimängu oskus

3. Õppesisu

3.1. ERIALA ALGTASE. Erinevad tehnilised harjutused ja etüüdid. Töö erinevate manuaalidega. Käte ja jalgade üheaegne töö. Oreli kõlakvaliteedi kujundamine. Algtaseme orelirepertuaar.

3.2. ERIALA BAASTASE. Tehnilise baasi arendamine tehniliselt keerukamate ülesannete kaudu.

Noodistlugemise arendamine. Lihtsamad koraali eelmängud. Töö baastaseme repertuaariga barokkajastu teostest. Iseseisva töö oskuste kujundamine.

3.3. ESINEMISPRAKTIKA. Esinemiskultuur ja lavaline käitumine. Esinemine kaasõpilastele, vanematele ja õpetajatele jõukohast varem ettevalmistatud paladega vähemalt üks kord algtasemel ja vähemalt kaks korda baastasemel

3.4. LÕPUEKSAM. 1 teos Bach'i eelsest perioodist, 1 Bach'i teos, pala omal valikul, koraalieelmängud.

4. Õpitulemus

Õppija algtasemel:

- on saavutanud tehnilise algtaseme,
- tunneb esinemiskultuuri,
- on omandanud põhiteadmised kõlakultuurist ja erinevate muusikastiilide interpreteerimisest,
- oskab esitada jõukohast repertuaari algtasemel;

Õppija baastasemel:

- on saavutanud tehnilise baastaseme keskastme muusikakooli astumiseks,
- oskab kujundada oreli kõla,
- kasutada erinevaid registreid,

- esitada erinevates muusikastiilides ja vormides viimistletud repertuaari peast kesktasemele sisseastumiskoostajate tasemel,
- oskab toime tulla esinemislokkorras ja eksamil.

5. Hindamine:

algtasemel:

- arvestus talvel: tehniline osa – tehnilised harjutused ja etüüdid,
- töö repertuaariga - mängida 2 erineva karakteriga teost;

eksam kevadel: vähemalt 2 erinevat teost algtaseme repertuaarist

baastasemel:

- arvestus talvel: tehniline osa- tehnilised harjutused ja etüüdid, koraalieelmängud töö repertuaariga -mängida 2 erineva karakteriga teost ja koraali eelmängu.
- eksam kevadel: 4 teost – 1 teos Bachi eelsest perioodist, 1 Bachi teos, pala omal valikul, koraalieelmängud.

Talvised hindamised on arvestuslikud. Iga õppeaasta lõpus toimub erialaeksam.

Lõpueksam: oma erialase taseme demonstreerimine vastava taseme repertuaari esitamisega kontsertlokkorras komisjonile.

ANSAMBLIMÄNG

Maht: 1 õn

AT – 0,5 õn,

IT – 0,5 õn

1.Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et eelkutsuõppe lõpetanu teab koosmängu põhimõtteid ja oskab mängida koos kaasõpilastega lihtsat repertuaari neljal käel ja kahel klaveril.

2.Mooduli alustamise tingimused

Klaveri/klavessiinimängu oskus algtasemel

3. Õppesisu

3.1.MÄNG NELJAL KÄEL. Alg- ja baastasemel repertuaar neljale käele. Koosmängu- ja iseseisva harjutamise harjumuste kujundamine. Kaasmängijaga arvestamine.

3.2.MÄNG KAHEL KLAVERIL /KLAVESSIINIL. Alg- ja baastasemel repertuaar kahele klaverile/klavessiinile. Koosmängu- ja iseseisva harjutamise harjumuste kujundamine. Kaasmängijaga arvestamine.

3.3. SAATEKLASS(Oreli erialal) – Instrumentalisti või laulusolisti saatmine. Erinevates stiilides ja žanrites repertuaar.

4. Õpitulemused

Õppija:

- teab ja tunneb kaaslasega koosmängu põhimõtteid,
- tunneb lavalise esinemise põhimõtteid,
- oskab esitada eelnevalt ettevalmistatud ansamblirepertuaari neljale käele ja kahele klaverile/klavessiinile,
- oskab saata solisti (oreli erialal)

- oskab arvestada kaasmängijat.

5. Hindamine

Hinnatakse ansamblitunnetust ja koosmängu oskust alg- ja baastasemel ning esinemispraktika sooritamist vähemalt kord õppeaastas arvestuslikult.

SOLFEDŽO

Maht: 5 õn

AT – 3 õn

IT – 2 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et eelkuteõppe õpilane tunneb muusikateooria aluseid, on arendanud oma muusikalist kuulmist ja mälu ning rütmitunnet; suudab demonstreerida omandatud kirjalikul ja suulisel viisil, mõistab muusikateooria ja solfedžo teadmiste ja oskuste osa tema erialaste õpingute toetamisel.

2. Mooduli alustamise tingimused

Muusikaline kuulmine; mälu ja rütmitunde omamine; helistike, intervallide, kolmkõla ja selle pöörete tundmine.

3. Õppesisu

3.1. RÜTM JA MEETRUM. Noodivältused (tervenoot, poolnoot, veerandnoot, kaheksandiknoot, kuueteistkümnendiknoot ja nendele vastavad pausid), vältuste pikendamine punktiga.

2- ja 3-osaline meetrum, taktimõõdud 2/4, 3/4, 3/8, 4/4, vältuste grupeerimine taktides. Erinevad rütmivormid, süngoop, triool, pided, 6/8 taktimõõt.

3.2. NOODIKIRI. Viiuli- ja bassivõti, abijooned, diees, bemoll, bekaar, noodikirja ortograafia (pausid, noodivarred).

3.3. LAAD JA HELISTIK. Mazoor ja minoor, helistikud: C-a, F-d, G-e, (D-h, B-g) Loomulik mazoor, loomulik, harmooniline ja meloodiline minoor. Helistike võtmemärgid. Helistikud D-h, B-g, A-fis, Es-c, E-cis, As-f(loomul. ja harm. mazoor, minoori kolm kuju.

3.4. INTERVALLID. Intervallid antud helistikus (määrata kuuldeliselt, ehitada, laulda). Intervalli tooniline ja astmeline suurus, suurendatud sekund harmoonilises laadis.

3.5. AKORDID. Põhikolmkõlad pööretega õpitud helistikes, mazoorne ja minoorne kolmkõla ja nende pöörded antud noodist (ehitada ja laulda). V7 pööretega antud helistikus.

3.6. VORMIÕPETUS. Algteadmised muusikalisest vormist (fraas, lause, muusikalise mõtte lõpetamine-kadents)

3.7. MUUSIKALISED TERMINID. Olulisemad tempo-, dünaamika- ja esitusviisi terminid.

3.8. LÕPUEKSAM. Kirjalik osa. Suuline osa.

4. Õpitulemused

Õppija algtasemel:

- tajub laadiastmeid,
- tunneb lihtsamaid muusikalisi termineid,
- tunneb rütmivorme ja struktuurielemente (noodikiri, intervallid ja mazoorne ning minoorne kolmkõla pööretega);

Õppija baastasemel:

- tajub laadiastmeid,
- tunneb rütmivorme,
- tunneb elementaarseid muusikalisi termineid,

- oskab seostada struktuurielemente (intervallid ja akordid),
- oskab kirjutada lihtsat 1- häälsset muusikalist diktaati,
- oskab solfedzeerida ühehäälseid lihtsamaid harjutusi,
- oskab suuliselt analüüsida lihtsamaid muusikavorme.

4.Hindamine

Arvestus talvel (kirjalik)

Eksam kevadel(kirjalik ja suuline)

Lõpueksam:

1.Kirjalik osa: diktaat, test muusikalise kirjaoskuse selgitamiseks.

2.Suuline osa: noodistlaulmine, intervallid (antud noodist), helistikud 1- 4 võtmemärki (loomul. ja harm. mazoore, minoori kolm kuju), akordid (põhikolmkõlad ja V7 pööretega antud helistikus, mažoorne ja minoorne kolmkõla pööretega antud noodist).

Hinnatakse teoreetilisi oskusi, kirjalikke ülesandeid, kuuldelise, improvisatsiooni- ja solfedzeerimise harjutuste rakendamise oskust.